

**Nationell klinisk slutexamination för
specialistsjuksköterskeexamen inriktning
anestesisjukvård
KSE-ane
Avancerad nivå, 60 hp**

Bedömningsunderlag vid praktiskt prov - pilot

Anlva

En nationell Klinisk slutexamination (KSE) för specialistsjuksköterskeexamen inriktning anestesijukvård

Syftet med att genomföra en KSE är för att pröva om studenten i slutet av sin utbildning uppnått den kliniska och teoretiska kompetens som krävs av en nyutexaminerad specialistsjuksköterska inom anestesijukvård. Grunden till examinationen baseras på examinationsmålen i högskoleförordningen (1993:100; 2006:1053), ett styrdokument som reglerar specialistsjuksköterskeutbildningen inom anestesijukvård, samt med stöd av kompetensbeskrivningen för legitimerad sjuksköterska med specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot anestesijukvård (Riksföreningen för anestesi och intensivvård & Svensk sjuksköterskeförening, 2012) samt med stöd av International Federation of Nurse Anesthetists (IFNA) standards för utbildning, praktiska färdigheter och monitorering (IFNA, 2016).

KSE anestesi är inspirerad från Ing-Marie Bundesen (Halmstad högskola) och Carin Olanderssons (Linnéuniversitetet, Växjö) arbete med KSE-operation som blev nationell 2011 som i sin tur har hämtat inspiration av nationell klinisk slutexamination (NKSE) som funnits sedan 2003 i sjuksköterskeutbildningen.

Genom att studenten genomför en KSE i reell vårdmiljö kan hon/han visa på kunskap och färdigheter på högsta nivån *göra* som enligt Millers pyramid (bedömning för kunskaper och färdigheter). Detta stämmer väl in med Universitetskanslersämbetets bedömning 2014 där de anser att kliniska examinationer under VFU ska genomföras inom det närmsta och att de bör ske i kliniska situationer och inte enbart via simulering för att studenten ska kunna bevisa sin självständighet. **”För specialistsjuksköterskeexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som specialistsjuksköterska”** (Högskoleförordningen 1993:100; 2006:1053). KSEn baseras på de generella målen i högskoleförordningen nedan:

Kunskap och förståelse

”För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen, och
- visa fördjupad kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet”.

Färdighet och förmåga

”För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning ska studenten

- visa fördjupad förmåga att självständigt och i samverkan med patient och närstående identifiera vårdbehov och upprätta omvårdnadsplan,
- visa förmåga att leda och utvärdera omvårdnadsåtgärder,
- visa fördjupad förmåga att initiera, genomföra och utvärdera hälsofrämjande och förebyggande arbete,
- visa förmåga att integrera kunskap samt analysera, bedöma och hantera komplexa frågeställningar och situationer,

- visa förmåga att medverka vid och självständigt utföra undersökningar och behandlingar inklusive vård i livets slutskede, och
- visa vårdpedagogisk förmåga”.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

”För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning ska studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens”.

Samt inriktningsspecifikt mål

”För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot anestesijukvård ska studenten också

- visa förmåga att ansvara för övervakning och utförande av lokal och generell anestesi, analgesi och sedering i samband med operationer, undersökningar och behandlingar av patienter”

Begrepp

Den kliniska examinationen ska genomföras på den VFU-plats som studenten fullgör sin VFU samt att den kliniska verksamheten ska motsvara anestesijuksköterskans kompetensområde. De personer som är involverade under den kliniska slutbedömningen är; specialistsjuksköterskestudenten, bedömningsansvarig specialistsjuksköterska och bedömningsansvarig lärare. Deras funktioner är fördelade enligt texten nedan.

Specialistsjuksköterskestudent inriktning anestesi med pågående verksamhetsförlagd utbildning (VFU), sista terminen och i slutet av den andra VFU perioden. Studenten ska inte gå upp i KSE om inte det anses att studenten får godkänt på VFU bedömningsunderlaget.

Bedömningsansvarig specialistsjuksköterska (BASS) under verksamhetsförlagd utbildning (huvudhandledare, bashandledare). Krav: Leg. Sjuksköterska, specialistsjuksköterskeexamen inom anestesijukvård, (magisterexamen i vårdvetenskap samt handledningsutbildning 15hp i mån av möjlighet).

Bedömningsansvarig lärare under verksamhetsförlagd utbildning (universitetsadjunkt eller lektor inom anestesijukvård).

Genomförande

Bedömningsunderlaget utgår ifrån högskoleförordningens mål ovan och innefattar pre-, intra och postoperativa fasen. BASS förbereder det kliniska examinationstillfället genom att välja ut en patient som ska genomgå en generell anestesi (ASA I eller ASA II) några dagar i förväg. Patientens kirurgiska ingrepp bör omfatta maximalt 1-1,5 timmes operationstid. Den

bedömningsansvariga specialistsjuksköterskan är ytterst patientansvarig och gör observationer samt dokumenterar under den kliniska slutbedömningen. Den bedömningsansvariga läraren kan också observera och dokumentera under den kliniska examinationen och är ytterst ansvarig för examinationen.

Datainsamling

Preoperativ fas

Studenten förbereder sig genom att samla in data ifrån patientens journal inför den intra och postoperativa fasen (30 min på plats eller kan med fördel göras dagen innan). Dessutom kan studenten ta hjälp av kurslitteratur, artiklar samt konsultation av andra yrkeskategorier. Studenten träffar patienten och genomför ett preoperativt möte för att identifiera patientens omvårdnadsbehov. Därefter ska studenten planera för patientens anestesilogiska omvårdnad.

Studenten skall göra en avstämning 1 (inför intraoperativa fasen) med huvud- eller bashandledare utifrån frågeställningar som; Är planeringen realistisk? Patientsäker? Genomförbar? Har studenten några frågor?

Intraoperativ fas

Studenten genomför den intraoperativa omvårdnaden. Studenten får göra en avstämning 2 inför den postoperativa fasen med huvud- eller bashandledare utifrån frågeställningar som; Är planeringen realistisk? Patientsäker? Genomförbar? Har studenten några frågor?

Postoperativ fas

Studenten utvärderar och dokumenterar samt rapporterar till postoperativa avdelningen eller det dagkirurgiska uppvakningsavdelningen.

Bedömning/Analys

Efter avslutat patientfall sitter student, BASS samt bedömningsansvarig lärare ner för att gå igenom den kliniska slutexaminationen och tidsåtgången kommer att vara ca en timme.

Studenten:

Ska utifrån ett vårdvetenskapligt, medicinskt perspektiv och med hjälp av sina reflektioner presentera patientfallet samt sin egen roll och insats under examinationen. Studenten ges möjlighet till att klargöra frågetecken och oklarheter baserade på bedömningsunderlaget KSE.

Bedömningsansvarig specialistsjuksköterska:

Delger sina observationer ifrån bedömningsunderlaget gällande studentens förmåga samt återger ev. patientens sagda upplevelser av den utförda omvårdnaden.

Bedömningsansvarig lärare:

Ställer klargörande eller fördjupande frågor till studenten utifrån bedömningsunderlaget. Följer upp delar som inte kunnat bedömas i gällande patientsituation. Samråda med BASS angående studentens förmåga och sammanfatta den kliniska slutbedömningen.